

Оленець С.Ю.

Вищий державний навчальний заклад «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава, Україна

Використання ментальних карт на заняттях з медичної інформатики

Відомо, що якщо інформація представлена лише у вигляді тексту, її засвоює близько 70% студентів. Однак, додавши до неї малюнки, схеми або таблиці, засвоєння зростає до 95 %. Саме тому для покращення засвоєння інформації можна користуватися відповідними прийомами, такими наприклад як ментальні карти.

Ментальні карти – це техніка візуалізації мислення; спосіб запису, за допомогою списків та схем (наприклад, «дерева» або діаграм зав'язків). Головна відмінність ментальних карт від інших способів візуалізації полягає в тому, що ментальні карти активізують пам'ять.

Діаграма зав'язків реалізується у вигляді дерева схеми, на якій зображені слова, ідеї, завдання або інші поняття, пов'язані гілками, що відходять від центрального поняття чи ідеї [1].

Ментальні карти вносять третій вимір до процесу запам'ятовування – інформацію в них зручно організовувати, а її елементи легко пов'язуються між собою. Карти «оживляють», візуалізують, фіксують інформацію за допомогою різних прийомів (картинок, значків, кольорів, контурів та ін.). Це дуже допомагає як при запам'ятовуванні так і при відтворенні її.

Щоб намалювати ментальну карту потрібно:

1. Взяти аркуш паперу і записати в центрі одним словом головну тему, якій присвячена карта. Укласти її в замкнутий контур.
2. Від центральної теми провести гілки та розмістити на них ключові слова, які з нею пов'язані.
3. Розширити карту, додаючи до вже намальованих гілок додаткові гілки з ключовими словами, поки тема не буде вичерпана.

При складанні ментальних карт необхідно використовувати центральний образ для якого застосовувати три і більше кольорів. Якомога частіше користуватися графічними образами, надавати зображенню об'єм, а також використовувати опуклі букви. Необхідно варіювати розмірами букв, товщиною ліній і масштабом графіки, прагнучи до того, щоб відстань між елементами інтелект-карти була відповідною, використовувати асоціації; стрілки, коли необхідно показати зв'язки між елементами ментальних карт. Головні лінії можна робити плавними і більш жирними.

Можна також використовувати спеціальні «програми-визуалізатори». Таким чином процес складання ментальних карт значно спроститься і стане реальною альтернативою або чудовим помічником різним текстовим і графічним редакторам, електронним таблицям, каталогізаторам та програмам для управління проектами. Прикладами таких програм є:

- Google - www.coggle.it (безкоштовна);
- Xmind - www.xmind.net (умовно безкоштовна);
- Freemind (безкоштовна);
- MindNode - www.mindnode.com (платна);
- BubblUs - www.bubbl.us (безкоштовна);
- MindMeister - www.mindmeister.com (платна);
- Mapul - www.mapul.com (платна);
- WiseMapping - www.wisemapping.com (безкоштовна);
- Mind42 - www.mind42.com (умовно безкоштовна);
- Mindomo Basic - www.mindomo.com (умовно безкоштовна).

Приклад ментальної карти з медичної інформатики «Апаратне забезпечення ПК», складеної за допомогою сервісу Google, подано на рис.1.

Ментальні карти можна використовувати при вивченні будь-якого предмету у вищому навчальному закладі. Однак особливу увагу слід звернути на них при вивченні інформатики, так як це допоможе студентам як навчитися складати такі карти до заняття, так і познайомить їх із різноманітними програмами, що дозволять автоматизувати дії.

Рис. 1 Апаратне забезпечення ПК

Таким чином, ментальні карти можуть стати зручним способом запису значних обсягів інформації з подальшим її легким відтворенням за рахунок візуалізації. Доцільно використовувати даний прийом на заняттях з медичної інформатики, що дозволить опрацювати матеріал у короткий період та систематизує знання студентів із теми.

Література:

1. Сиббет Девид Визуализируй это! Как использовать графику, стикеры и интеллект-карты для командной работы. / Дэвид Сиббет. – М.: Альпина Паблишер, 2013. – 280 с.
2. Наст Джейми Эффект визуализации / Джейми Наст. — М.: Эксмо, 2008. — 256 с.
3. Okada A. Knowledge cartography: software tools and mapping techniques. / A. Okada, Shum S. Buckingham, T. Sherborne T.– London: Springer Ltd, 2008. – 424 p.